TÁC ĐỘNG CỦA CÔNG NGHỆ HIỆN ĐẠI TRONG HỌC VÀ GIẢNG DẠY NGOẠI NGỮ

Đinh Thúy Nga
Khoa Ngoại ngữ- Học viện An ninh nhân dân

Tóm tắt: *Sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và truyền thông (ICT) đã thay đổi môi trường lớp học truyền thống và mở ra những phương pháp tiếp cận sáng tạo như học ngôn ngữ có sự hỗ trợ của máy tính (CALL), học tập trên thiết bị di động và học tập kết hợp. Thông qua việc tổng quan các khung lý thuyết và nghiên cứu, bài báo này xem xét lợi ích và thách thức liên quan đến việc tích hợp công nghệ hiện đại vào giáo dục ngôn ngữ. Bài báo nhấn mạnh cách công nghệ có thể nâng cao sự tương tác của người học, cung cấp tài liệu thực tế và hỗ trợ giảng dạy cá nhân hóa. Đồng thời, bài báo cũng thảo luận về những hạn chế tiềm ẩn do công nghệ tác động đến giáo dục ngôn ngữ. Và kết quả cho thấy rằng khi được áp dụng một cách chiến lược, công nghệ hiện đại có thể cải thiện đáng kể cả quá trình giảng dạy và học tập trong lĩnh vực giáo dục ngoại ngữ.*

Từ khóa: *Công nghệ hiện đại; Giảng dạy ngoại ngữ; CALL; Học tập trên thiết bị di động; Công nghệ giáo dục; Tiếp thu ngôn ngữ*

THE IMPACT OF MODERN TECHNOLOGY ON FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND TEACHING

Dinh Thuy Nga
Faculty of Foreign Languages – People's Security Academy

Abstract: *The rapid development of information and communication technology (ICT) has transformed traditional classroom settings and paved the way for innovative approaches such as computer-assisted language learning (CALL), mobile learning, and blended learning. Through a comprehensive review of theoretical frameworks and studies, this research examines the benefits and challenges associated with integrating modern technology into language education. The article highlights how technology can enhance learner engagement, provide access to authentic materials, and facilitate personalized instruction. At the same time, it discusses the potential pitfalls. Overall, the findings indicate that when implemented strategically, modern technology can significantly improve both the teaching and learning process in the field of foreign language education.*

Keywords: *Modern technology; Foreign language teaching; CALL; Mobile learning; Educational technology; Language acquisition*

Nhận bài: 20/02/2025 *Phản biện: 25/03/2025* *Duyệt đăng: 30/03/2025*

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sự bùng nổ của công nghệ hiện đại đã tạo ra những biến đổi sâu sắc trong nhiều lĩnh vực, đặc biệt là trong giáo dục. Việc áp dụng công nghệ vào học và dạy ngoại ngữ không chỉ là xu hướng mà còn là yêu cầu tất yếu trong bối cảnh hội nhập toàn cầu và sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin. Tuy nhiên, cũng cần có sự đánh giá khách quan về hiệu quả của ứng dụng công nghệ trong giảng dạy để điều chỉnh kịp thời và xây dựng các chiến lược áp dụng. Với những lợi ích và thách thức từ ứng dụng công nghệ trong giảng dạy như vậy, bài báo này nhằm mục đích cung cấp một cái nhìn tổng quan về tác động của công nghệ hiện đại trong học và dạy ngoại ngữ, qua đó phần nào giúp các nhà giáo có thêm thông tin để xây dựng và phát triển các chương trình giảng dạy hiệu quả hơn.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Các công nghệ hiện đại được ứng dụng trong học và dạy ngoại ngữ

Hiện nay, có nhiều công nghệ được ứng dụng trong giảng dạy ngoại ngữ, từ các phần mềm học trực tuyến cho đến các ứng dụng di động và nền tảng mạng xã hội. Một số công nghệ tiêu biểu bao gồm:

Học trực tuyến và nền tảng E-learning

Các nền tảng học trực tuyến như Moodle, Blackboard hay Google Classroom đã được sử dụng rộng rãi trong các trường học và trung tâm ngoại ngữ. Những nền tảng này cho phép người dạy đăng tải bài giảng, tài liệu học tập, bài kiểm tra và tổ chức các hoạt động tương tác với người học.

Ứng dụng di động (Mobile learning)

Với sự bùng nổ của smartphone, các ứng dụng học ngoại ngữ như Duolingo, Babbel, và Memrise đã trở nên phổ biến. Các ứng dụng này cung cấp các bài học ngắn gọn, trò chơi tương tác và các bài kiểm tra giúp người học luyện tập từ vựng, ngữ pháp và phát âm một cách hiệu quả. Kukulska-Hulme (2009) chỉ ra rằng mobile learning giúp người học học tập mọi lúc, mọi nơi, từ đó tăng cường khả năng tự học và cải thiện sự linh hoạt trong quá trình học.

Công cụ tương tác và thực tế ảo (VR/AR)

Công nghệ thực tế ảo (VR- Virtual Reality) và

thực tế tăng cường (AR- Augmented Reality) cũng đang được thử nghiệm trong giảng dạy ngoại ngữ nhằm tạo ra môi trường học tập sống động, chân thực. Ví dụ, các ứng dụng VR cho phép người học "tham quan ảo" các thành phố nước ngoài, tương tác với người bản ngữ trong các tình huống giao tiếp thực tế. Điều này không chỉ cải thiện khả năng nghe – nói mà còn giúp học viên hiểu sâu hơn về văn hóa và phong tục của ngôn ngữ mục tiêu.

Trí tuệ nhân tạo (AI)

Các công nghệ AI đang được ứng dụng để tạo ra các hệ thống đánh giá và phản hồi tự động, giúp người học nhận diện lỗi phát âm và cải thiện kỹ năng nói. Các chatbot thông minh cũng được thiết kế để tương tác với người học, cung cấp các bài tập và phản hồi kịp thời. Theo Chapelle (2001), việc ứng dụng AI trong giảng dạy ngoại ngữ giúp cá nhân hóa quá trình học, đáp ứng nhu cầu riêng của từng người học.

2.2. Các tác động tích cực của công nghệ hiện đại trong học và dạy ngoại ngữ

Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra những tác động tích cực của công nghệ hiện đại trong giảng dạy ngoại ngữ. Theo nghiên cứu của Chapelle (2001) đã nhấn mạnh rằng việc sử dụng phần mềm học ngoại ngữ kết hợp với các hoạt động tương tác trực tuyến giúp người học cải thiện đáng kể khả năng giao tiếp và sự tự tin khi sử dụng ngôn ngữ. Nghiên cứu của Stockwell (2007) cũng cho thấy rằng việc sử dụng các tài nguyên số và ứng dụng di động không chỉ làm tăng sự hứng thú của người học mà còn cải thiện kết quả học tập một cách đáng kể. Một số tác động tích cực nổi trội của công nghệ hiện đại trong học và dạy ngoại ngữ bao gồm:

Một là, nâng cao sự tương tác và động lực học tập

Công nghệ hiện đại mang lại nhiều cơ hội tương tác giữa người dạy và người học cũng như giữa người học với nhau. Nhờ các nền tảng trực tuyến, người học có thể tham gia vào các diễn đàn, nhóm học tập và thảo luận trực tuyến, từ đó tăng cường khả năng giao tiếp và trao đổi thông tin. Điều này giúp người học cảm thấy được khích lệ, động viên và có động lực học tập cao hơn. Một nghiên cứu của Stockwell (2007) cho thấy các lớp học tích hợp công nghệ có mức độ tương tác cao hơn so với lớp học truyền thống.

Hai là, cung cấp tài nguyên học tập phong phú

Sự đa dạng của các tài nguyên trực tuyến cho phép người tiếp cận với các tài liệu học tập đa dạng như video, audio, bài giảng trực tuyến, bài báo, và các trò chơi học tập. Những tài nguyên này không chỉ giúp người học mở rộng vốn từ vựng và kiến thức ngữ pháp mà còn cung cấp thông tin văn hóa, lịch sử và xã hội của ngôn ngữ mục tiêu. Warschauer (2002) đã nhấn mạnh rằng việc sử dụng tài nguyên số trong dạy học ngoại ngữ có thể làm tăng hiệu quả học tập và kích thích sự tò mò của người học.

Ba là, cá nhân hóa quá trình học tập

Một trong những lợi ích quan trọng của công nghệ là khả năng cá nhân hóa quá trình học tập. Các ứng dụng và phần mềm học ngoại ngữ cho phép người học tự điều chỉnh tốc độ học tập, lặp lại bài học và nhận phản hồi kịp thời về lỗi sai của mình. Điều này giúp mỗi người học có thể học theo cách phù hợp nhất với bản thân, từ đó nâng cao hiệu quả học tập. Theo Godwin-Jones (2018), cá nhân hóa giảng dạy là chìa khóa để đạt được tiến bộ nhanh chóng trong việc học ngoại ngữ.

Bốn là, phát triển kỹ năng tự học và sử dụng công nghệ

Việc tích hợp công nghệ vào giảng dạy không chỉ giúp người học cải thiện các kỹ năng ngôn ngữ mà còn rèn luyện kỹ năng tự học và sử dụng công nghệ thông tin. Người học ngày nay không chỉ cần biết ngữ pháp hay từ vựng mà còn cần biết cách tìm kiếm, đánh giá và sử dụng công nghệ thông tin từ nguồn số. Điều này rất quan trọng trong thời đại mà công nghệ và thông tin liên tục phát triển.

2.3. Những thách thức và hạn chế khi ứng dụng công nghệ trong dạy và học ngoại ngữ

Theo (Godwin-Jones, 2018), mặc dù áp dụng công nghệ hiện đại trong giảng dạy và học ngoại ngữ mang lại rất nhiều lợi ích như đã phân tích ở trên, nhưng nếu không được triển khai đúng cách thì công nghệ cũng có thể trở thành một yếu tố gây xao lạc và không mang lại giá trị gia tăng cho quá trình học tập. Những hạn chế và thách thức phổ biến mà việc áp dụng công nghệ hiện đại vào học và giảng dạy ngoại ngữ có thể đem đến như:

Rủi ro từ sự phụ thuộc vào công nghệ

Sự phụ thuộc quá mức vào công nghệ có thể dẫn đến mất cân bằng trong quá trình học tập. Người học có thể trở nên phụ thuộc quá nhiều vào các tài nguyên số mà không rèn luyện được kỹ năng tư duy độc lập. Ngoài ra, việc sử dụng thiết bị điện tử quá nhiều cũng có thể ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe, chẳng hạn như mỏi mắt hay rối loạn giấc ngủ.

Vấn đề bảo mật và quyền riêng tư

Khi sử dụng các nền tảng trực tuyến và các ứng dụng di động, vấn đề bảo mật thông tin cá nhân và quyền riêng tư của người học cũng trở nên đáng lo ngại. Các hệ thống công nghệ không được bảo mật tốt có thể dẫn đến rò rỉ dữ liệu, vi phạm quyền riêng tư và gây ra những hậu quả không mong muốn.

Sự chênh lệch về cơ sở hạ tầng

Không phải tất cả các trường học và trung tâm ngoại ngữ đều có đủ nguồn lực để đầu tư vào công

nghệ hiện đại. Ở một số khu vực, hạ tầng kỹ thuật kém, kết nối Internet không ổn định khiến cho việc sử dụng công nghệ gặp nhiều khó khăn. Điều này dẫn đến sự chênh lệch trong chất lượng giảng dạy giữa các cơ sở đào tạo là rất lớn.

Thiếu hụt kỹ năng sử dụng công nghệ của người dạy

Một thách thức quan trọng khác là sự thiếu hụt kỹ năng sử dụng công nghệ của người dạy. Nhiều giáo viên ngoại ngữ chưa được đào tạo bài bản về cách ứng dụng các công cụ công nghệ vào giảng dạy. Điều này không chỉ gây khó khăn cho việc triển khai các bài giảng trực tuyến mà còn làm giảm hiệu quả của các hoạt động học tập tích hợp công nghệ. Theo một báo cáo của UNESCO (2015), việc đào tạo và phát triển chuyên môn cho giáo viên là yếu tố then chốt để đảm bảo sự thành công của các chương trình tích hợp công nghệ.

2.4. Đề xuất và hướng nghiên cứu tương lai

Dựa trên các phân tích ở trên, tác giả xin đưa ra một số đề xuất nhằm tối ưu hóa việc ứng dụng công nghệ trong học và dạy ngoại ngữ:

Thứ nhất, đào tạo chuyên sâu cho người dạy: Các chương trình bồi dưỡng nghiệp vụ cần tập trung vào việc trang bị cho người dạy kiến thức và kỹ năng sử dụng công nghệ hiện đại. Điều này bao gồm việc sử dụng phần mềm dạy học, quản lý lớp học trực tuyến, và đánh giá người học qua các công cụ số

Thứ hai, đầu tư vào hạ tầng kỹ thuật: Các cơ sở giáo dục cần có kế hoạch đầu tư dài hạn cho hạ tầng công nghệ, bao gồm kết nối Internet băng thông cao, thiết bị phần cứng và phần mềm hỗ trợ dạy học. Điều này giúp đảm bảo rằng công nghệ có thể được ứng dụng một cách hiệu quả và liên tục.

Thứ ba, phát triển các tài nguyên học tập số: Các nhà quản lý giáo dục và các chuyên gia nên hợp tác để phát triển các tài nguyên học tập số chất lượng, phù hợp với chương trình giảng dạy ngoại ngữ. Những tài nguyên này cần đa dạng, dễ tiếp cận và được cập nhật thường xuyên.

Thứ tư, đánh giá và nghiên cứu định kỳ: Việc đánh giá hiệu quả của công nghệ trong giảng dạy nên được thực hiện định kỳ để có những điều chỉnh kịp thời. Các nghiên cứu định tính và định lượng cần được triển khai để thu thập phản hồi từ người dạy và người học, từ đó cải thiện chất lượng giảng dạy.

Thứ năm, khuyến khích sự tương tác và hợp tác: Công nghệ hiện đại nên được sử dụng như một công cụ để tạo ra các hoạt động tương tác và hợp tác giữa người học, thay vì chỉ là phương tiện truyền tải thông tin. Các hoạt động nhóm, dự án học tập trực tuyến và các cuộc thảo luận qua video conference có thể giúp người học phát triển kỹ năng giao tiếp và tư duy phản biện.

Những đề xuất trên phần nào có thể góp phần giúp nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ trong dạy và học ngoại ngữ hơn nữa trong tương lai.

III. KẾT LUẬN

Qua quá trình nghiên cứu và tổng hợp các tài liệu học thuật, tác giả có thể khẳng định rằng việc sử dụng công nghệ hiện đại trong học và dạy ngoại ngữ mang lại nhiều tác động tích cực. Các công nghệ như CALL, mobile learning, thực tế ảo và trí tuệ nhân tạo đã mở ra những cơ hội mới cho việc cá nhân hóa quá trình học tập, nâng cao sự tương tác và cung cấp nguồn tài nguyên học tập phong phú.

Tuy nhiên, để đạt được hiệu quả tối ưu, việc tích hợp công nghệ cần phải được thực hiện một cách chiến lược và đồng bộ. Điều này đòi hỏi sự chuẩn bị kỹ lưỡng từ phía các cơ sở đào tạo, bao gồm đầu tư hạ tầng, đào tạo chuyên môn cho người dạy và xây dựng các mô hình đánh giá hiệu quả. Công nghệ chỉ là công cụ hỗ trợ; vai trò của người dạy và sự tương tác trong lớp học vẫn đóng vai trò quan trọng trong quá trình học tập ngoại ngữ. Mặc dù, công nghệ hiện đại đóng vai trò không thể thiếu trong quá trình dạy và học ngoại ngữ tuy nhiên cũng cần các nhà giáo dục, nhà quản lý và các bên liên quan cùng nhau hợp tác để khai thác tối đa những lợi ích mà công nghệ mang lại, đồng thời giải quyết kịp thời những hạn chế và thách thức để hướng đến một nền giáo dục ngoại ngữ tiên tiến và bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chapelle, C. A. (2001). *Computer Applications in Second Language Acquisition: Foundations for Teaching, Testing, and Research.* Cambridge University Press.

2. Godwin-Jones, R. (2018). *Using mobile technology to develop language skills and cultural understanding.* Language Learning & Technology, 22(3), 5-20.

3. Kukulska-Hulme, A. (2009). *Will mobile learning change language learning? ReCALL*, 21(2), 157-165.

4. Levy, M. (2007). *CALL: Context and Concept in Computer-Assisted Language Learning.* Oxford University Press.

5. Stockwell, G. (2007). *A review of technology choices for teaching language skills and areas in the CALL literature.* Computer Assisted Language Learning.

6. UNESCO. (2015). *Education and Technology: Global Report.* United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

7. Warschauer, M. (2002). *Laptops and Literacy: Learning in the Wireless Classroom.* Teachers College Press.